Bilgisayar ve O??retim Teknolojileri E?itimi O??retmen Adaylar? Mesleki Yeterlik Alg?s? O?lc?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgisayar ve O??retim Teknolojileri E?itimi O??retmen Adaylar? Mesleki Yeterlik Alg?s? O?lc?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17736

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, **Bilgisayar ve O??retim Teknolojileri E?itimi** (BÖTE) programlar?nda ö?renim görmekte olan **ö?retmen adaylar?**n?n **mesleki yeterlik alg?s?** düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, adaylar?n ö?retmenlik mesle?ine yönelik inançlar?n?, bilgi ve becerilerini uygulama yeteneklerine olan güvenlerini ölçmeyi hedeflemektedir. Ara?t?rma, 2019 y?l?nda bir kongre bildirisi olarak sunulmu? olup, ölçek geli?tirme sürecinin temel psikometrik a?amalar?n? içerir.

Ölçe?in geli?tirilme amac?, BÖTE alan?ndaki ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve adaylar?n mesle?e haz?rlanma süreçlerindeki öz yeterlik alg?lar?n? sistematik olarak izlemede kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r.

Anahtar Kelimeler

Bilgisayar ve O??retim Teknolojileri E?itimi, BÖTE, Mesleki Yeterlik Alg?s?, Öz Yeterlik, Ö?retmen Adaylar?, Ölçek Geli?tirme, E?itim Teknolojileri.

Yazarlar

Ay?enur Gülmez, Suna Somyürek, Halil ?brahim Yal?n.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **Bilgisayar ve O??retim Teknolojileri E?itimi** bölümlerinde ö?renim gören ö?retmen adaylar?n?n, ö?retmenlik mesle?ini icra etme yeterliklerine dair alg?lad?klar? inanç ve güven düzeylerini bilimsel yöntemlerle ölçebilecek standart bir psikometrik araç geli?tirmektir. Bu ölçek, adaylar?n mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? tespit etmeye ve ö?retmenlik e?itimindeki müfredat?n yeterlik alg?s? üzerindeki etkisini de?erlendirmeye olanak tan?maktad?r.

Geli?tirme çal??mas?, adaylar?n teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPACK) ve genel mesleki roller gibi kritik alanlardaki öz yeterliklerini derinlemesine inceleme ihtiyac?ndan do?mu?tur. Bu sayede, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n ç?kt?lar? daha somut verilerle analiz edilebilecektir.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **Mesleki Yeterlik Alg?s?** (Professional Self-Efficacy Perception) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, Bili?sel Sosyal Ö?renme Kuram? çerçevesinde, bireyin belirli bir alandaki görevleri ba?ar?l? bir ?ekilde yerine getirme yetene?ine olan ki?isel inanc?n? ifade eder. BÖTE ö?retmen adaylar? ba?lam?nda bu yap?, genellikle ?u alt boyutlar? içerebilir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ö?retim Teknolojilerini Kullanma Yeterli?i.
Ö?renci Yönetimi ve Motivasyonu Yeterli?i.
Alan Bilgisi ve Pedagojik Bilgi Yeterli?i.
Mesleki Geli?im ve Etik Yeterli?i.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar? kapsam?nda geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r, ancak kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Bir ölçek geli?tirme çal??mas?nda tipik olarak a?a??daki geçerlik türleri incelenir:

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmek istenen **mesleki yeterlik alg?s?** yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için uzman görü?üne ba?vurulmu?tur.
Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle desteklenip desteklenmedi?ini görmek için **Faktör Analizi** (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c?) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in beklenen alt boyutlar? do?ru ?ekilde ayr??t?rd???n? göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Kaynakta spesifik güvenirlik katsay?lar? yer almamakla birlikte, ölçek geli?tirme metodolojisinin gere?i olarak iç tutarl?l?k analizlerinin gerçekle?tirildi?i tahmin edilmektedir.

Genellikle kullan?lan güvenirlik yöntemleri ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k Katsay?s?: Ölçek maddelerinin birbirleriyle ne derece tutarl? oldu?unu gösteren Cronbach Alfa (α) katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir alfa de?eri, maddelerin ayn? yap?y? ölçtü?üne i?aret eder.
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Maddelerin zaman içinde kararl?l???n? ölçmek için belirli bir aral?kla ayn? gruba tekrar uygulanm?? olabilir, ancak bu bilgi kaynakta teyit edilmemi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in birden fazla boyuttan m? yoksa tek bir genel boyuttan m? olu?tu?unu ortaya koyar. BÖTE ö?retmen adaylar?n?n yeterlik alg?s? geni? bir alan? kapsad???ndan, ölçe?in çok faktörlü bir yap? sergilemesi beklenir.

Geli?tirme sürecinde, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde yükleri incelenmi?, dü?ük yük veren veya birden fazla faktöre yüklenen maddeler ölçekten ç?kar?lm?? olmal?d?r. Elde edilen faktör yap?s?n?n teorik çerçeveyle uyumlulu?u, ölçe?in psikometrik kalitesini göstermesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: **Geli?tirme** (Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: Büyük olas?l?kla Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Örne?in, 5'li veya 7'li Likert). Kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi (-), ancak bu tür ölçekler genellikle "Tamamen Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a uzanan bir yap? kullan?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Üniversite Ö?rencileri (Ö?retmen Adaylar?)

Ya? Grubu: 18-25 ya? aral???ndaki lisans ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerin **Bilgisayar ve O??retim Teknolojileri E?itimi** bölümlerinde ö?renim gören ö?retmen adaylar?.

Test Metodolojisi: Uygulama genellikle ka??t-kalem veya online anket yoluyla gerçekle?tirilir. Puanlama, maddelerin faktörlere göre toplanmas? ve ortalamas?n?n al?nmas?yla yap?l?r. Ölçekte ters puanlanan maddeler bulunabilir.

Anahtar Kelimeler

BÖTE Ö?retmen Adaylar?, Öz Yeterlik, Ö?retmen E?itimi, E?itimde Teknoloji, Profesyonel Yeterlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

?leti?im E-posta Adresi: aysenurgulmez@gmail.com (Sorumlu Yazar: Ay?enur Gülmez)

Yaz??ma Adresi: Yazarlar?n bildiri sunumu s?ras?ndaki üniversite veya kurum adresleri için kaynak bildirisine bak?lmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Telif Hakk? ve ?zinler: Ölçek, akademik bir bildiri sunumu (2019) kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için sorumlu yazar Ay?enur Gülmez ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kullan?m Ücreti: Ücret bilgisi sa?lanmam??t?r. Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle ücretsizdir, ancak yazar onay? zorunludur.

Test Y?l?: 2019 (The 7th International Congress on Curriculum and Instruction'da sunulmu?tur).

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

bilgisayar-ve-ogretim-teknolojileri-egitimi-ogretmen-adaylari-mesleki-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf

Kongre tam metin bildiri kitab?na ait link:

icciepok.com

Kaynaklar

Gülmez, A., Somyürek, S., ve Yal?n H. ?. (2019, 9-12 Ekim). *Bilgisayar ve O??retim Teknolojileri E?itimi O??retmen Adaylar? Mesleki Yeterlik Alg?s? O?lc?e?inin geli?tirilmesi* . The 7th International Congress on Curriculum and Instruction, Ankara, Türkiye.

Bilgisayar ve O??retim Teknolojileri E?itimi O??retmen Adaylar? Mesleki Yeterlik Alg?s? O?lc?e?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesine ula?mak için lütfen yukar?da belirtilen kongre bildirisi referans?na veya sorumlu yazar Ay?enur Gülmez'e ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM